

Ferenchalmi kápolna

megújítás és újradefiniálás

Tudományos Diákköri Konferencia szekció-kíírás
BME Építészmérnöki Kar
Középülettervezési Tanszék
Sustainable Communities Studio
TDK 2020

körép
BME
KÖZÉPÜLETTERVEZÉSI
TANSZÉK

Sustainable
Communities

FERENCHALMI KÁPOLNA – MEGÚJÍTÁS ÉS ÚJRADEFINIÁLÁS

A Középülettervezési Tanszék fenntartható közösségekkel foglalkozó stúdiója tematikus Tudományos Diákköri Konferencia szekciót hirdet meg az érdeklődő hallgatók részére.

A Ferenchalmi kápolna 2011 óta a Magyar Máltai Szeretetszolgálat tulajdonában van. A műemlékként is jelentős épület korábbi fényét megcsönkített környezete és jelenlegi romos állapota ellenére is hordozza. Az épület mára elveszítette tágas természetű környezetét, a Filmarchívum üzemi épületeitől szorongatva egy zsebkendőnyi, de karakteres, kerített platón áll. A 2000-es évek elején hajléktalanok lakták, míg fel nem gyulladt és belülről kiégett. A tűz a belső teret gyakorlatilag elpusztította. Azóta állagmegóvó jelleggel felújították a tetőszerkezetet és a héjalást, de a belső tér rekonstrukciójára nem került sor. A kápolna különleges hangulatú romos terébe azonban visszaköltözött az élet. Imaóráknak, kisközösségi összejöveteleknek ad helyet. A Fenntartó keresi a megoldást, hogy a hely funkcionálisan kiteljesedve, a máltai szeretetszolgálat eszmei szándékainak megfelelően szolgálni tudja a szűkebb és tágabb közösségeket, különös figyelmet fordítva a legelesettebbek bizonyos csoportjai felé. Ahhoz, hogy a templom ilyen helyé válhasson, több alapvető funkció is hiányzik. Szükség lenne egy kisebb közösségi épület elhelyezésére, amely nem képzelhető el a teljes terület újradefiniálása nélkül.

ConstructLAB, Oshtang Project, Darmstadt, 2014

A közösségi épületben egy minimális gondnoki lakhely mellett a templomteret is kiszolgáló vizesblokkot, közösségi teret, kiscsoportos és egyéni beszélgetési lehetőséget biztosító helyet/helyeket, valamint lehetőség szerinti egyéni elvonulásra alkalmas lakócellákat kellene elhelyezni.

A terv képviselje a szerzők gondolatait a fenntarthatóság, a fenntartható közösségek témakörével kapcsolatban. Kérjük, hogy az építészeti szándék bemutatása során is külön térjen ki a tervező a figyelembe vett tényezőkre. Olyan kulcsszavak és gondolatkörok megjelenését reméljük, mint takarékoság, ésszerűség, közösségi tervezés, közösségi építés, közösségépítés, szolidáris és szociális építészet. Fontos, hogy a tervezett munka és a szerző fenntarthatóságról alkotott nézetei összhangban legyenek.

RÖVID TÖRTÉNETI LEÍRÁS

A kápolna 1821-ben épült Kalmárfy Ignác (Buda örökös bírája) és neje, Reinprecht Katalin telkén és költségén. 1822. október 6-án Szűz Mária és Nepomuki Szent János tiszteletére szentelték fel az épületet. A kis kápolnának Sissi is gyakori látogatója volt, mikor gyermekeivel, Gizellával és Rudolffal 1866-ban a szomszédos villában töltötték a nyarat, Kochmeister Frigyes báró invitálására. 1927-ben a főváros Kalmárfy örököseitől megvásárolta a kápolnát, restaurálták és oldalsekrestyével bővítették. Ekkor a hárshegyi cserkész tábor tartotta benne istentiszteleteit.

A II. világháború után az épület évtizedekig gazdátlanul állt, állapota súlyosan leromlott. Helyreállítására 1968-69-ben került sor, amikor az Országos Műemlék Felügyelet restaurátor műhely céljára alakította át. A rendszerváltozás után az épület lakatlanná vált, egy időben hajléktalanok laktak. Az épület tetőszerkezete a 2000-es években kigyulladt és részben leégett. 2011-ben az épület a Magyar Máltai Szeretetszolgálat tulajdonába került.

A kápolna a budakeszi villák között 1846-ban, Liebrich festménye, Kiscelli Múzeum

ELŐZMÉNYEK

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat újraalapítása szorosan összekapcsolódik a rendszerváltás emblemikus eseményével, az 1989-es híres határnyitással, ahol több tízezer keletnémet "turista" hagyhatta el végérvényesen a keleti blokkot Magyarországon keresztül... A Szeretetszolgálat azóta is a legelesettebbek szolgálatában végzi tevékenységét. Jelenét programjaik a legkülönbözőbb élethelyzetekben működnek. A Monori Tabán telep Jelenlét programjában a Középülettervezési Tanszék munkatársai is 2012 óta tevékenyek. Ebből nőtt ki a Fenntartható Közösségek Stúdió, ahol az oktatásban a fenntarthatóság különféle módozatainak vizsgálata fontos szempontként jelenik meg.

Monor, 2012, fotó: Kemes Balázs

TARTALMI ÉS FORMAI KÖVETELMÉNYEK

A beadott építészeti tervek az új és/vagy az átalakított közösségi tér atmoszféráját mutassák be. A gondolat feltárásához négy eszköz igénybevételét kérjük:

szöveg

Esszé a terv koncepcionális kialakításának ismertetéséről max. 10 ezer karakter terjedelmű szöveg. A szöveg megfogalmazása legyen harmóniában a tervek jellegével, atmoszférájával. A szöveg bármilyen formában rendezhető, jó, ha kapcsolódnak hozzá illusztrációk, koncepciórajzok, képek, modellfotók.

rajz

A rajzok a tervezett koncepciót igényesen, az építészeti szándékot és az épület által a közösség számára közvetített értékeket érthetően mutassa be.

A rajzok egységesen 70x100 cm méretű nyomtatott álló tablókra készítenők szükséges számban, kiállításra is alkalmas módon. A terveket digitális formában is kérjük (összefűzött pdf).

helyszínrajz m=1:1000

helyszínrajz a vezírszint ábrázolásával m=1:200

átnézeti metszet a teljes terület ábrázolásával 1:200

homlokzat a teljes terület ábrázolásával 1:200

makett

A makett mutassa be a teljes területre vonatkozó koncepciót, anyaga tetszőleges. A modell esetleg legyen széthyitható, belenézhető. Továbbá kérjük, hogy készüljön hozzá egy doboz, amely a szállítását lehetővé teszi.

modell a teljes terület ábrázolásával m=1:200

Amennyiben a pályázó szükségesnek látja nagyobb léptékben akár további részleteket ábrázoló makettet vagy részletmakett is készíthető.

animáció (nem kötelező munkarész)

A gondolat összegzésére alkalmas egy-perces film, technikája tetszőleges. Mutassa be a tervezett tér időbeli (pl. bevilágítás) változásait, külső térkapcsolatainak esetleges szabályozhatóságát.

A pályamunkákat a TDK-konferencián vetített képes előadás formájában kell ismertetni.

PRTZN, Play in Sacral Spaces, Budapest, 2019

BÍRÁLÓ BIZOTTSÁG

Vecsei Miklós	Magyar Máltai Szeretetszolgálat, miniszterelnöki biztos a Bíráló Bizottság tiszteletbeli elnöke
Sándor Bertalan Brúnó	Magyar Máltai Szeretetszolgálat munkatársa, templomi lelkivezető
Benárd Aurél DLA	építész
Czigány Tamás DLA	Ybl Miklós-díjas építész
Hory Gergely	építész

SZERVEZŐK

BME Középülettervezési Tanszék, Fenntartható Közösségek Stúdió,
Fejérdy Péter DLA egyetemi adjunktus

DÍJAZÁS

A TDK hagyományos díjain kívül, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat az első helyezettnek 2 főre szóló Budapest-Málta-Budapest repülőjegyet ajánlott fel.

Továbbá minden indulót szeretettel várnak a Szeretetszolgálat munkatársai a zugligeti központban egy kerekasztal beszélgetésre, ahol a tervekre kaphatnak a pályázók visszajelzéseket.

Woven, Installáció, Piestany, Szlovákia, 2016

R-URBAN, Párizs, 2017

AJÁNLOTT

Paceproject.eu - sustainable communities

TOVÁBBÁ

Bármilyen felmerülő kérdés esetén a fejerdy.p@kozep.bme.hu címre küldött levél küldhető. A kérdésekre adott válaszokról minden pályázót egyaránt értesítünk. Konzulensnek választható a tanszékről bármely oktató, elsősorban Kemes Balázs DLA egyetemi adjunktus, Major György DLA egyetemi docens, Fazekas Katalin DLA egyetemi tanársegéd és Fejérdy Péter DLA egyetemi adjunktus, de mellettük a tanszék doktoranduszai is.

Budapest, 2020. május 14.

Magyar Máltai Szeretetszolgálat a kápolnában